

Filozófiatörténet 1. tantárgyleírás

Az ismeretkör: **Rendszeres teológia és filozófia**

Kredittartománya (max. 12 kr.): összesen 12 kr.

Tantárgyai: 1.) Filozófiatörténet 1. (3 kr.)

2.) Filozófiatörténet 2. (3 kr.)

3.) Rendszeres teológiai szeminárium 1. (3kr.)

4.) Rendszeres teológiai szeminárium 2. (3kr.)

(1.) Tantárgy neve: Filozófiatörténet 1.	Kreditértéke: 3
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 90% elmélet, 10 % gyakorlat	
A tanóra típusa: előadás Féléves óraszám: nappali: 26 levelező: 8	
A számonkérés módja: (koll. / gyj. / egyéb): kollokvium (szummatív írásbeli vizsga) A számonkérés anyaga: az órai előadások, a kötelező primer irodalom és a főiskolai jegyzet. A vizsga két részből áll: Az első részben a hallgató a filozófia történetében való jártasságáról ad számot tesztyszerű kérdések formájában. Ez a szerezhető összpontszám 60%-át (30 pontot) teszi ki. A lehetséges vizsgakérdéseket lásd: www.sola.hu/download/segedanyagok/teologia/Filozofiatortenet_1/filozofiatortenet_1_vizsgakovetelmeny_leheteseg_vizsgakerdesek.pdf A vizsga második részében a hallgatónak az előadások alkalmával közösen feldolgozott szövegekre vonatkozó két esszékérdés közül kell egyet választania és kifejtenie, melynek során számot ad arról, mennyiben sikerült elsajátítania a filozófiai szövegek elemzésének készségét. Ez a szerezhető összpontszám 40%-át (20 pontot) teszi ki. A vizsga a félév teljes anyagát lefedi, minden tágabb témakörből tartalmaz kérdéseket. A zárthelyi írásbeli vizsgára 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgára való jelentkezés, a vizsga, (szükség esetén javítóvizsga, ismételt javító vizsga vagy érdemjegy javító vizsga) a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 50. §-a szerint történik. A hallgatónak lehetősége van arra, hogy írásbeli vizsgadolgozatát az értékelés után megtekintse és arról az oktatóval konzultáljon.	
Az értékelés típusa és módszere: A kurzus teljesítésének alapfeltétele a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 49/A. §-ban rögzített minimum óralátogatási kötelezettség teljesítése. Az értékelés típusa: ötfokozatú, kritériumorientált értékelés. Az írásbeli vizsgalapon minden feladat végén fel van tüntetve a maximálisan megszerezhető pontszám. Az írásbeli vizsga értékelése a Tanulmányi és Vizsgaszabályzat 51.§-ban rögzített szempontok szerint történik. A megszerezhető összes pontszám: 50 pont.	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 7. félév	
Előtanulmányi feltételek (<i>ha vannak</i>): Egyetemes egyháztörténelem 1.	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
A kurzus anyaga és célja A kurzus egyrészt áttekintést ad a hallgatóknak a nyugati filozófiai gondolkodás történetéről (Descartes-ig), másrészt azt szolgálja, hogy a hallgatók alapvető jártasságra tegyenek szert filozófiai szövegek	

olvasásában, filozófiai gondolatmenetek követésében és visszaadásában. A kurzus során kitüntetett szempont az egyes filozófiai problémák bibliai kontextusba helyezése, a Biblia/a kereszténység eszmetörténete kapcsolódó eszméi oldaláról történő vizsgálata, illetve, amennyiben ez szóba jöhet, annak megmutatása, hogy az adott filozófiai probléma felvetését hogyan, mennyiben inspirálta a Biblia valamely eszméje.

Témakörök:

Bevezetés: A filozófia, mint diszciplína és kapcsolata más tudományterületekkel.

A filozófiatörténet főbb állomásainak áttekintése az antik filozófiától Descartes-ig:

1. a preszókratikusok filozófiája
2. a szofisztika megjelenése,
3. Szókratész, Platón, Arisztotelész bölcséletének főbb elemei,
4. a hellenizmus korának főbb filozófiai iskolái,
5. a középkori filozófia (a patrisztika és a skolasztika főbb gondolkodói),
6. a korai újkor filozófia – Descartes-ig.

Kiemelt (külön szövegelemzés keretében feldolgozandó) témák:

1. Platón ideatana,
2. a platonikus és az epikuroszi antropológia,
3. Descartes: *Értekezés a módszerről* (részletek).

A **2-5** legfontosabb *kötelező*, illetve *ajánlott irodalom* (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)

Kötelező irodalom

Primer irodalom:

- Platón: *Az állam* (részletek), Magyar Elektronikus Könyvtár
- (<http://mek.niif.hu/03600/03629/03629.htm>).
- *Epikuros legfontosabb tanításai* (részletek), Farkas Lőrinc Imre Könyvkiadó, h.n. 1994. ISBN 963852233X
- René Descartes: *Értekezés a módszerről* (részletek), Magyar Elektronikus Könyvtár (<http://mek.niif.hu/01300/01321/01321.htm>).

Szekunder irodalom:

- Tonhaizer Tibor: *Filozófiatörténet*, főiskolai tankönyv. 2., javított kiadás. Spalding Alapítvány, Biatorbágy, 2015 ISBN 9789638816092

Ajánlott irodalom:

- Boros Gábor (főszerk.): *Filozófia*, Akadémiai Kézikönyvek, Akadémia Kiadó, Budapest, 2007. ISBN 9789630596923
- Nyíri Tamás: *A filozófiai gondolkodás fejlődése*, Szent István Társulat, Budapest, 2003. ISBN 9633615119
- Russell, Bertrand: *A nyugati filozófia története*, Göncöl Kiadó, Budapest, 2004. ISBN 9789639183483
- Störig, Hans Joachim: *A filozófia világtörténete*, Helikon Kiadó, Budapest, 2008. ISBN 9789632270630
- Wolff, Hans Walter: *Az Ószövetség antropológiája*, Harmat, Budapest, 2003. ISBN 9789639148536

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek** (*tudás, képesség* stb., *KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása (magában foglalja)

- a nyugati gondolkodás (filozófiatörténet) átfogó ismeretét (a preszókratikusoktól Descartes-ig),
- az adott gondolkodókhoz, eszmékhez kapcsolódó történeti, gondolkodástörténeti kontextus alapszintű ismeretét,
- a kapcsolódó/kapcsolható bibliai eszmékkel való átfedés és/vagy ütközések ismeretét,
- a kapcsolódó szakmai viták és az alapvető szakirodalom ismeretét.

b) képességei

- képes a kapcsolódó primer és szekunder irodalom értelmezésére, önálló feldolgozására,
- képes a forráskritikára,
- képes saját álláspont kialakítására, valamint arra, hogy azt akár előszóban, akár írásban összefoglalja, tudományos igénnyel érveljen mellette, vagy dialógusban, vitában vegyen részt.

c) attitűdje

- a tanult filozófiai eszmék, megközelítések feldolgozása és értelmezése által a reális énkép kialakítására és személyisége fejlesztésére törekszik,
- meghallgatja, mérlegeli mások álláspontját, tiszteletben tartja az övétől eltérő vallási, lelkiismereti, világnézeti meggyőződést,
- a kurzus további célja az általános műveltség, a széles látókörű gondolkodás fejlesztése.

d) autonómiája és felelőssége

- rendelkezik egyéni felelősségtudattal, álláspontját körültekintően alakítja ki, hogy az másokat emberi méltóságukban ne sértsen,
- véleménye kifejezése során elutasít és nem alkalmaz érzelmi, vagy ideológiai jellegű manipulációt.

Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat): Dr. Prancz Zoltán tanszékvezető főiskolai tanár

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat): nincs